

К.: ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.

3. Геополітичне становище України і його вплив на розвиток міжнародних стосунків у світі. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://narodna.pravda.com.ua/rus/foreign/4b4fa4de96d984/>.

4. Мартусенко І.В., Погрішук Б.В. Регіональна економіка: Підручник / І.В. Мартусенко, Б.В. Погрішук. – Тернопіль: Крок, 2015. – 626 с.

5. Мартусенко І.В. Збереження суверенного статусу України в умовах сучасних глобалізаційних процесів / Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 210-214. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-8-2015.pdf>.

УДК 658:347.211

НЕМАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА, ЇХ ФОРМУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ

Присяжнюк Ю. – ст. 4-го курсу, гр. ЕППвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ціхановська О.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Визначальною рисою сучасного періоду розвитку всіх підприємств є зростання ролі науково-технічних знань та інших результатів творчої діяльності людини. Використання накопиченого капіталу знань веде до суттєвих змін у характері функціонування підприємств та організацій.

За умов насиченості ринку різноманітними товарами підприємство-виробник повинно вдосконалювати можливості пропонування, просування та реалізації своїх товарів або послуг. Дійовим інструментом конкуренції у цьому разі

може бути використання нематеріальних ресурсів. Наприклад, володіння ліцензією надає її власникові виключне право використання певного технічного досягнення. Зареєстроване зазначення походження товару завжди гарантує споживачу особливі, елітарні, а іноді унікальні властивості товару, що також підвищує конкурентоспроможність останнього. [1, с. 260]

Поняття «нематеріальні ресурси» використовується для характеристики сукупності об'єктів інтелектуальної власності, а також інші ресурси нематеріального походження.

Таблиця 1

Нематеріальні ресурси

Об'єкти промислової власності	Об'єкти інтелектуальної власності	Інші нематеріальні ресурси
*Винагороди; *Промислові зразки; *Корисні моделі; *Товарні знаки і значки обслуговування.	*Програмне забезпечення електронно –обчислюваних машин; *Банки та бази даних; *Банки та бази знань.	*Ноу-хау; *Рационалізаторські пропозиції; *Найменування місця походження товару; *Гудвіл (імідж, репутація)

Промислова власність це поняття, яке застосовується для позначення виключно права на використання певних нематеріальних ресурсів. Згідно з Паризькою конвенцією з охорони промислової власності (1883 р.) до об'єктів цієї власності належать винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, фірмові найменування, знаки обслуговування, зазначення походження товарів, а також способи захисту від недобросовісної конкуренції. [2, с. 98-99].

Інтелектуальна власність у широкому розумінні – це юридична категорія, яка застосовується для:

визначення результатів творчої праці людини (творів науки, техніки, мистецтва та інших видів діяльності);

позначення належності таких результатів творчої праці відповідним суб'єктам творчої діяльності;

закріплення за цими суб'єктами особистих немайнових і майнових прав, пов'язаних із розробкою та використанням створених ними інтелектуальних продуктів.

Нематеріальні ресурси здатні відігравати суттєву роль у підвищенні конкурентоспроможності діючих підприємств. За умов насиченості ринку різноманітними товарами підприємство-виробник повинно удосконалювати можливості щодо пропонування, просування та реалізації своїх товарів або послуг. Дійовим інструментом конкуренції у цьому випадку може бути використання нематеріальних ресурсів. Наприклад, володіння ліцензією надає її власнику виключне право використання певного технічного досягнення і тому забезпечує йому певні конкурентні переваги. Зареєстроване найменування місця знаходження товарів завжди гарантує споживачу особливості, елітарні, а іноді унікальні властивості товару, що також підвищує конкурентоспроможність його власника. Серед об'єктів промислової власності центральне місце належить винаходам. [3, с. 151]

Винаходом називається позначене істотною новизною вирішення технічного завдання в будь-якій галузі господарства, яке дає позитивний ефект. Технічне рішення, яке може бути визначене

винаходом, повинно мати певну технічну ознаку; істотну новизну рішення; позитивний або інший ефект. Таким чином, винаходом може бути лише конкретне розв'язання технічного завдання. Пропозиції, що сформовані у вигляді загальної постановки завдання або у вигляді ідеї, не можуть бути кваліфіковані як винаходи.

Другою найважливішою ознакою винаходу є його новизна, тобто використання технічних засобів, способів, методів раніше невідомих в даній галузі техніки. Винаходом може бути визначено за будь-яких умов тільки таке технічне рішення, яке має суттєву новизну. Це означає, що винахід має бути принципово новим технічним рішенням або вносити у відомі конструкції, способи, речовини такі зміни, які призводять до якісного поліпшення.

Третьою важливою ознакою винаходу прийнято вважати його позитивний ефект. Корисний результат винаходу при цьому трактується досить широко. Він може полягати в економії суспільної праці, охороні життя і здоров'я людини, удосконаленні технічних засобів науки, культури, мистецтва, оборони. Позитивний ефект мають і винаходи, які не дають економії, але поліпшують експлуатаційні якості виробів, підвищують їх надійність, змінюють на краще умови праці тощо. [4, с. 84-87]

Отже, нематеріальні ресурси підприємства – це складова частина потенціалу підприємства, яка забезпечує економічну користь протягом тривалого періоду і має ту особливість, що в них відсутня матеріальна основа здобування доходів та невизначені майбутні розміри усіх заходів.

За походженням нематеріальні ресурси виникають або завдяки новим унікальним знанням або через рідкісність ресурсів.

Поняття нематеріальних ресурсів фактично уточнюється з поняттями об'єктів інтелектуальної власності, які можуть включати об'єкти промислової власності. До них належать:

1. винаходи, об'єктами яких можуть бути продукти або способи їх одержання;

2. корисні моделі, об'єктами яких є конструктивне вирішення пристрою або його складових частин;

3. промислові зразки – нове художньо-конструктивне вирішення виробів;

4. товарні знаки та знаки обслуговування – оригінальні позначення, за допомогою яких товари і послуги одних виробників відрізняються від однорідних товарів і послуг інших виробників;

5. фірмові найменування – це сталі позначення підприємства або особи, від імені якої здійснюється виробнича та інша діяльність.

Література

1. Макаровська Т. Економіка підприємства : Навчальний посібник/ МАУП. -К.: МАУП, 2013. -298 с.
2. Економічна теорія : Макро – і мікроекономіка: Навч. посібник для студ. вузів/ За ред. Зіновія Ватаманюка, Степана Панчишина, -К.: Вид. дім "Альтернативи", 2010. -606 с.
3. Економіка : Теоретичні основи: Підручник [В 2 ч.]/ М-во освіти України; Тернопільська академія народного господарства. Кафедра економічної теорії. -Тернопіль : Астон. -1997 – Ч.2. -1997. -151 с.
4. Примак Т. Економіка підприємств : Навчальний посібник/ Тетяна Олександрівна Примак,; Тетяна Примак; Міжрегіон. акад. управл. персоналом. -К.: МАУП, 1999. -107 с.

УДК 637.1[477]

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕРОБКИ МОЛОКА В УКРАЇНІ

Собчук М. – ст. 4-го курсу, гр. ЕППвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ціхановська О.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Однією із провідних галузей харчової промисловості є молочна промисловість України. Молокопереробна галузь як і харчова промисловість загалом є однією із галузей, що найдинамічніше та найстабільніше розвиваються: щорічний приріст ринку молока та молокопродуктів оцінюється на рівні 10 – 12 % упродовж останніх років, визначає продовольчу безпеку держави, якість харчування населення та має високий експортний потенціал.[1] Однак час не дозволяє зупинитись на досягнутому. Слід підвищувати конкурентоспроможність галузі на зовнішніх ринках. Є низка проблем у формуванні сировинної бази, особливо з огляду на набуття Україною членства в світовій організації торгівлі. Скорочення обсягів молочної сировини та високі витрати на її переробку через низьку завантаженість потужностей негативно впливають на конкурентоспроможність молочної промисловості. Одним із важливих завдань

сільського господарства є подолання кризового стану молочної галузі. У зв'язку з цим необхідно приділяти значну увагу збільшенню виробництва і реалізації молока, відтворенню поголів'я корів та підвищення їх продуктивності, удосконаленню маркетингової системи виробництва й збуту молокопродукції.[3, с.31]

Основні проблеми, які стримують поступальний розвиток молочної промисловості, безпосередньо пов'язані зі скороченням сировинної бази та низькою якістю продукції, що постачається на переробку. Причина полягає у незабезпеченні умов утримання корів, що призводить до виникнення захворювань тварин, а також відсутності первинної обробки (охолодження) молока в більшості приватних селянських господарствах і багатьох сільськогосподарських підприємствах.

Дані Державної служби статистики свідчать, що на 1 лютого 2016 р. у господарствах населення